

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024/2025 – 2025/2026***(skrajne daty)*

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Rośliny użytkowe
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy (OŚA)
Język wykładowy	j. polski
Koordinator	dr hab. Jan Buczek, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Jan Buczek, prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	20								2

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

wykład: zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z zakresu botaniki

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	zapoznanie studentów z głównymi ośrodkami pochodzenia roślin uprawnych świata oraz wyjaśnienie roli, jaką odegrały te rośliny w gospodarce żywnościowej
C2	zapoznanie studentów ze znaczeniem niektórych gatunków w lecznictwie, dietetyce i kulturze dawnych cywilizacji oraz obecnie

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	przedstawia ośrodki pochodzenia głównych roślin uprawnych i opisuje wpływ roślin obecnego pochodzenia na środowisko	K_Wo1
EK_02	charakteryzuje różnorodne działanie aktywnych składników i surowców roślinnych na organizm ludzki	K_Wo1
EK_03	opisuje związki między działalnością rolniczą a rozwojem cywilizacji	K_Wo2

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Ośrodki pochodzenia głównych roślin uprawnych
Rośliny głodowe
Podstawowe rośliny uprawne świata – charakterystyka botaniczna i ich znaczenie w gospodarce żywnościowej
Niektóre rośliny użytkowe Polski – charakterystyka botaniczna i ich znaczenie lecznicze, dietetyczne oraz obrzędowe
Znaczenie wybranych roślin obcego pochodzenia

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	W
EK_02	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	W
EK_03	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	W

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się. O ocenie pozytywnej z przedmiotu decyduje liczba uzyskanych punktów z kolokwium (>50% maksymalnej liczby punktów): dst 51-60%, dst plus 61-70%, db 71-80%, db plus 81-90%, bdb $\geq 91\%$.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, kolokwium)	6
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, kolokwium)	26
SUMA GODZIN	52
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Čikow P., Łaptiew J. Rośliny lecznicze i bogate w witaminy. Pwrił, Warszawa 1987 (i poprzednie)

Podbielkowski Z. Rośliny użytkowe. Wsip, Warszawa 1992

Schaffner W. Rośliny lecznicze: chemizm, działanie, zastosowanie. Wyd. "Multico", Warszawa 1996

Literatura uzupełniająca:

Hobhouse H. Ziarna zmian. Sześć roślin, które zmieniły oblicze świata. Wyd. MUZA SA, Warszawa 2010 (i poprzednie)

Toussaint-Samat M. Historia naturalna i moralna jedzenia. Wyd. W.A.B., Warszawa 2002

Jarecki, W., Buczek, J. and Bobrecka-Jamro, D., 2019. Response of facultative cultivars of spring wheat to autumn sowing and foliar fertilization. Journal of Elementology, 24(2).

Jańczak-Pieniżek M., Buczek J., Bobrecka-Jamro D. 2019. Prozdrowotne właściwości zbóż. W: Człowiek - żywność - środowisko. T. 2. red. nauk. D. Grabek-Lejko, P. Sowa. Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów: 102-109.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej